

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. (Tanítóknak egy évre 8 kor.) Egyes szám ára 24 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., féloldal 16 kor. stb.

Felelős szerkesztő:

Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)

Előfizetéseket elfogad és hirdetéseket felvesz: a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők

A római kérdés és az entente.

(Dr. L.) A Szentszéknek és Olaszországnak kölcsönös viszonyát az olasz állam részéről önkényesen alkotott garancia-törvény sem a jog; sem a méltányosság szempontjából nem rendezi. A szerepkör pedig, melyet a pápaságnak történelmi hivatása és a népek várakozása juttat, világosan igazolja, hogy a Szentszék jelenlegi, csaknem félszázad óta tartó kényszerhelyzete tarthatatlan. A háború kezdetétől fogva, de különösen, amióta Olaszország hitszegő módon belesodródott a küzdelembe s azon hatalmak ellen fordult, melyek pozitív hitükkel a pápaság hivatalos védői, szinte magától alakult ki a nézet, hogy bármiként végződjék is a háború, a béketárgyalásokkal kapcsolatban a pápaság helyzetét is tisztázni kell.

Épen olyan természetes az ilyen felfogás, amint természetes az, hogy a pápaság a népek viszálykodása közepette csak semleges lehet. A pápaság a legfőbb erkölcsi hatalom lététéményese, amely az anyagi érdekek körül folyó ádáz tusába bele nem vonható. A pápa a béke vallásának feje, a nagy békekirálynak földi helytartója. A Szentszék magatartását csupán isteni küldetése szabályozza és abban sem a vérségi kötelék, sem területi hovatartozása nem változtathatja meg az isteni és emberi gondolatok által szabályozott utjait.

Hatalmi küldetése az Egyháznak nincs. A pápaság sem fegyverrel nem avatkozik bele egyik fél oldalán sem a viszályok elintézésébe, sem határozott véleményt nem nyilvánít egyik vagy másik fél igazságának bizonyítására. Ez egyértelmű volna azzal, hogy a másik küzdő csoportot teszi felelőssé Isten s a történelem színe előtt a vérontásért, a nyomoruságért.

Az entente részéről, ha ilyen vélemény kieroszakolására egyenes kísérletek nem is történtek, mégis láthatunk olyan jeleket, melyekből legalább is a szándék felismerhető.

A farizeus Angliának külön követe a Szentszékhez, a francia mozgolódás a megszokott jó viszony helyreállítására, a reimsi székesegyház s a belgiumi szerzetesházak ügyeinek tendenciózus beállítása akaratlannul is kiváltják a gyanút belőlünk. Olyan lapok és körök, melyek eleddig az Egyház iránt ugyancsak kevés jóindulattal viseltettek, most szokatlan buzgalommal apellálnak lépten-nyomon a Szentszékhez. Világos, hogy a hatalmak itt a pápa tekintélyének és személyének bevonásával első sorban a katolikus népre akartak hatni. A taktika eredménye nem is maradt el: a pápa erkölcsi tekintélye a háború folyamán tetemesen növekedett.

Az olasz kormány azonban kényelmetlen helyzetbe került. Zavarát egyrészt a

pápaság iránt tanúsított látszólag lojális viselkedéssel igyekeznek palástolni, másrészt azonban, hogy a nép a dolgot tulságosan komolyan ne vegye, félhivatalosában, a *Tribuná*-ban állandóan napirenden tartja a tiltakozást a római kérdés megoldásával szemben. Különösen a pápaság helyzetének esetleges nemzetközi garantálása az, ami a hivatalos köröket nyugtalanítja. Két évvel ezelőtt szó volt erről már a milánói keresztény-szociális héten is. Már akkor is annyira a kérdés elevenére tapintott ez a megoldási módozat, hogy az akkor bejelentett újabb egyházpolitikai harc elkerülésére a Vatikán félhivatalosában nyilatkozat jelent meg, mely szerint a kérdés felvetése csupán teoretikus jellegű volt. Történt pedig ez a nyilatkozat annak nyorfiatékos hangsúlyozása mellett, hogy amennyiben az ilyen megoldás Olaszországnak lealázó, keressen tisztességes utat és módot a maga jó szándékából a római kérdés kielégítő rendezésére.

Ezen megfontolások nyomán világosabban felértjük a Neue Züricher Zeitung január 5-iki számában közölt szenzációs hír jelentőségét. Ezen hír szerint az entente londoni egyezményébe Olaszország bevétette a klauzulát, melynek értelmében a *római Szentszékre vonatkozó garanciális törvény nemzetközivé tételébe semmi esetre sem fognak belemenni*, sem pedig nem járulnak hozzá, hogy magán a törvényen a

Veszprémi levél.

Irja: Ellgüt.

Édes Öregem!

Nem tudok ellenállni, oly mesésen enyhe, levélfakasztó az idő. Mintha a kalendáriumban is moratórium járna: tél apó halasztást kapott. Ugy husvétig, amint az már szokás nálunk. Vagy a fiúk állnak nagyon szorosan odafönn, nem eresztik be a telet Muszkaországából. Ez oszt' a blokád! Vagy — ki tudja — talán ellágyult tél apó, mikor odafönn és odalent fehér szemfedőt terített a sok-sok letört virágra...

És itt nálunk folyton könnyezik.

Akárhogy van, annyi bizonyos, hogy ez nem tél, ami most járja. Sőt! Ez egyszerűen nem járja. Lány, tavaszi szellő simogatja az embert, tavaszi melódiákat susog az enyhe szél, tavaszi a napsugár is, mely áttör néha a bús égen s leszókik ide a földre, hogy körüláncolja a tértől álmódózót. Az emberben is mintha a május hangulata zsongana, megejt a tavasz érzése, mint azt a kis bolondos ürügyet, mely kiülti fejét az első márciusi napsugárra, hogy áldozatul essék az első fagyos éjszakának.

Vai ahogy velünk is így játszik ez a csalfa időjárás. Kicsalja az embert a barátságos, de rosszlevegőjű fedezékből s amíg a tavaszi légben az első fecskét keresi, — nyakig esik a sárba...

Evvel azután vége a tavaszi hangulatnak. A májusi ábrándot fölvaltja a sárban gázolók kesergő siráma: Istenem, de jó is volt régen, mikor így januárban szánok csilingeltek s az emberek kalocsni helyett korcsolyát köthettek.

Azt mondják, ilyenkor, erős fagyban a veszprémi sár is fenéki legfagy.

Majd meglátjuk.

Ne haragudj Öregem, hogy meteorológiai intézetnek nézlek s az időjárásról teszek Neked jelentést, de — amint mondtam — megejtett a tavasz. Na meg olvasni is ráérsz mostanában, a lapokban ugy sincs semmi. Höfer megnehezíthetett valamiért, oly kurtán bánik velünk egy idő óta; csak ugy odaveti: „Északon semmi újság”, — „a déli hadszíntéren nincs változás.”

Látod, ha én is mindig csak újságot akarnék írni, bizony magam is hamarosan ily rövid írásműre lennék kénytelen fanyalodni. Mi újság is lehet egy ilyen kis városban? Semmi! Legfeljebb az eshetik meg, hogy a város nevét Rokitno-ra változtatják egy szép napon; vagy a villanylámpám itt az íróasztalomon megszünik egyszer már ilyen kokett lenni és nem pislog rám szüntelen.

Múltkori levelemben ígértam, hogy a küldött tereprajz után az élők világába is bevezetlek. Kicsit talán meg is késtem, de a világért nem tudtam előbb hozzájutni. Közbejött a karácsony.

A „Már második véres karácsony.” — Legalább husz cikk indult utnak e szavakkal az idei karácsonyi számokban.

Igaz! olvastad a karácsonyi számokat? Remélem nem?! Én is csak a Zoltánka levelét olvastam el a Pesti-ben; ettől éppen elég okos leszek az ember. Az ünnepi számban például így levelez: „Mi lesz a világgal, ha már a zsidók sem gyakorolják a keresztény felebaráti szeretetet?” — Persze itt a világ a szegény sebestüteket jelenti. Igaza van! Ki ápolja őket, ha nem az irtalmas iz-ék... Mondom, ez a Zsolt egy csuda-okos ember, mindig fején találja a — vajat.

Szóval: Közbejött a karácsony. Csupa izgalom voltam, vártam a Jézuskát. És — nem jött. Azt mondják, a harctéren volt elfoglalva. Hát érdemes itthon lenni?!

Karácsony után megint csak nem írhattam. Új izgalom... Vártam az újévet. Ez egyszer nem féltém tőle, hisz ki jönne itt nekem kívánni? Alig van ismerősöm.

Csak az eisejét láttam az újév napjában. — És mekkorát csalódtam! Hihetetlen, mennyi már itt is a jóakaró ismerős! Mind boldog újévet kívánt. Szívből. S nekem viszonzni kellett — zsebből! Én nem kívánhatok senkinek boldog újévet. Nekem meg kell ezt váltanom. Hát ezektől a kis zsebmetszőktől ki vált meg egyszer már bennünket? No hanem elcséje után jött csak az igazi

Vatikán javára a leendő béketárgyaláson bármilyen változtatás történik.

A hirt mindenestre tartózkodással kell fogadnunk, bár Olaszország csak következetes lenne — szokása ellenére — önmagához, ha az események és fejlemények nyomán ez a híresztelés beigazolódnék.

Meglehet, hogy a hir egyszerű konjuktura, lehet az is, hogy diplomáciai fogás s a Szentszékek felfogására akar nyomást gyakorolni. De az is lehet, hogy komoly valóság, s ebben az esetben az entente kapkodásának újabb jelensége.

Jellemző az általános hangulatra az érdeklődés, mellyel a hirt fogadták. Minden kör és árnyalat érzi azt, (persze különböző módon) hogy a pápaság függetlenségét intézményileg és területileg is biztosítani kell, hogy Istentől nyert és a mai körülmények között annyira áldásos hivatást akadálytalanul és eredményesen teljesíthesse. A legtermészetesebb és célravezető biztosítókat ehhez legujabb alakulások szerint a nemzetközi védelem nyújtaná.

A nemzetek és népek részéről ez lenne az elismerésnek és hálának méltányos dokumentálása az Egyház iránt, mely oly nagy erkölcsi erőket vitt a lelkekbe, s annyi emberi kincset mentett meg a pusztulástól. Ezzel is közelebb jutna az emberiség a világbéke nagy eszméjének kívánva kívánt megteremtéséhez.

HIVATALOS RÉSZ.

Plébánia betöltése. A lemondás folytán megüresedett zákányi plébánia-javadalmat a kegyur bemutatolevele alapján Berkovits Imre csurgói ref. főgimn. és állami tanítóképző-intézeti hittanár nyerte el.

Hittanári kinevezés. A csurgói református főgimnáziumi és állami tanítóképző-intézeti hittanár Kákósy Árpád Elek, a sz. Ágostonról nevezett bécsi felsőbb papnevelő-intézet tagja nevezett ki.

Halálozások. Dr. Sütő Gyula göllei plébános folyó évi január hó 7-én életének 45-ik, áldozásának 22-ik évében meghalt.

Benedekovics Adolf enyingi esp.-plébános életének 63-ik, papságának 39-ik évében f. hó 8-án elhunyt. R. i. p.

izgalom! Mi történik avval a kis pénzzel, amit el nem kívántak tőlem? Csupa osztás-kivonás... Az embernek van 3—400 koronája, tessék ebből kivonni 5—600-at!

Igazán nem értem, miért szeretik, várják egy az emberek az elsejét. — Lesz pénz!... Igen! — Lesz a szabónak, lesz a suszternek, lesz a többi „szegény ember”-nek, — csak nekem nem lesz! Ez az elseje! Szeretném tudni, mennyivel jobb ez, mint a hónap közepe? Akkor legalább jó szemmel néznek rám a főt eisoroltak, várnak tőlem... Elsején? — Mikor beszerénykedik az ember hozzájuk a kis osztálékkal — úgy néznek rá, mint egy apagyilkosra. Hát honnét vegyek többet?...

Es most a tárgyra térhetünk. Kiváncsi vagy, milyenek Veszprémben a körülmények, publikum, szórakozások, stb. ...

Hát — tudod — az a baja ennek a kis városnak, hogy a legtöbb ilyen — hogy is mondjam — elsején esedékesek vagyunk. Vagyis: elsején sincs pénzünk, hónapközben is ugyanannyi van. Szóval szegények vagyunk. Átlag azonban jól élünk: a levegő és a víz — mondhatom — kitűnő. És elég olcsó is.

A vagyonos osztály itt most van fejlődőben. Mire vége lesz a háborúnak, addig — azt hiszem — kifejlődik. Csak egytől kell félni: akkor ezek

Dispositio. Chapó Albert a zákányi plébánia ideiglenes vezetésétől fölmentetvén, Csotra küldetett káplánnak.

Pályázat. A pápakövcsi osztálytanítói állásra pályázat hirdetettik. Fizetés: az 1913. évi törvény szerinti díjazás. Pályázati határidő január hó 11. délelőtti 10 óra. Kérvények a plébánia-hivatalhoz intézendők. Az iskolaszék.

Pályázat. A zalaszentlászlói (Zalam.) róm. kath. iskolaszék osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: 100 korona községtől, többi államsegély; butorozott szoba tisztogatással, kertpótlék helyett egy öl tűzifa házhöz szállítva. Kötelességei díjlevelben. A megválasztott tartozik a „Gondviseles” c. egyházmegyei tanítói segélyegyletbe belépni. Pályázhatnak okl. férfi- és nőtanítók. Pályázati határidő január 17. Választás január 20. Az állás azonnal elfoglalandó. Kérvények a plébánia-hivatalhoz küldendők Zalaszentlászló.

Pályázat. A devecseri (Veszprém.) r. kath. iskolánál egy rendes tanítói állásra pályázat hirdetettik. Jövedelme: a hitközségtől 100 K, államsegély 900 K. Lakbér 300 K. Kertilletemény 20 K. Pályázhatnak okleveles kántorságban jártas, hadmentes férfitanítók. Minthogy a kántor jelenleg beteg, a megválasztottnak kötelessége leendő kántor felügyüléséig a kántori teendőket is végezni, amiert kap hávonta 39 koronát és a stólaris jövedelmet. Kérvények január 15-ig Derdák Lőrinc plébánoshoz küldendők.

Egy talizmán története.

— Harctéri levél. —

Napjaink meglehetősen egyhanguságban telnek, itt megint rettenetes hideg van. Tegnap este egy kis kedélyes vacsorát rendeztünk, egyenéhány régi komáromi tisztársam volt nálam, felcsaptuk a konyhát. Előétel volt spárga, azután vesepecsénye rizsszel és zöldborsóval, vadkacsa és fogoly komppal, palacsinta, sajt, gyümölcs stb., hozzá sör, bor és pezsgő, no meg jófajta Baczewszky-likőrök. Amint látod, nem élünk éppen rosszul. Karácsonyestét is majd csak eltöltjük, bár idekinn azt sem tudjuk, hogy ünnep van.

Ma éjszaka furcsa álmom volt. Felébredtem rá s sokáig nem tudtam elaludni, míg végre rájöttem, hogy nyugtalanságomat az okozta, hogy amulettetem, melyet egy aranyláncan a nyakamban hordok, nem találtam. Leirom ennek a történetét.

Mikor a szerb harctérről tavaly augusztusban feljöttünk, F...-ban 2 napi időnk volt, hogy elláthassuk magunkat a legszükségesebbekkel. Az utcán ögyeleget, egy ékszerész kirakatában egy gyönyörű Mária-érmet láttam s megvettem. Ugyanakkor egy ritka velencei művű aranylánc is megragadta figyelmemet, mely különösen illlett az érem-

hez s így arra gondolván, hogy esetleg Mici hugomnak örömet szerzek vele, azt is becsomagoltattam. Feljövtem nem is érintettük K-t, — így hát — a hugomnak szánt ajándékot nem adhattam át neki. ...-én ...-nál elengéses tűzben vagoniroztunk ki s ...-án benne voltunk ...-i csatában. A részletek még ma is megborzongatnak. Kilenc napig éjjel-nappal tartott ez a rettenetes tusakodás s bizony voltak pillanatok, amikor a legrosszabbra is el voltam készülve.

Mint a zápor, hullott ránk a schrapnell, a nehéz gránátok böge, csattogva szartották fel körülöttünk a tarlót, ekkor eszembe jutott az amulett, mely megcsorrent szebemben. Önkenytelenül — a valami babonás bizalomtól ösztökélve — megcsókoltam s nyakamba kapcsoltam a láncot. A ...-i csata elmúlt s magasabb taktikai okokból megkezdődtek a visszavonulást, folytonos utóvédharcok közben jutottunk el L. kis galíciai községig, ahol egypár óra pihenőt tartottunk. Kis fából épült templom lépcsőjén ülve, egyszer csak orgonaszó üt meg fülünket, ami annál inkább meglepett, meri a gör. kel. templomokban nincs orgona, misét meg már hónapok óta nem hallottunk.

Kiváncsian léptem be a templomaajtón legnagyobb meglepetésemre, az oltár előtt katolikus pap misézett teljes ornátusban. Nem tudom leírni meghiátságotam. A színes üvegablakokon beszűródő napsugár, a lobogó gyertyafény valami tulvilági világossággal aranyozta be a kis kápolna egyszerű diszitményeit s az orgona bugását, a pap halk imamormogását, úgy szivtam magamba, mint a pusztában kiborló a váratlanul felfedezett forrás vizét. Szerettem volna imádkozni, de a meghatottságtól nem jutott eszembe semmi s mikor az ősz pap a lecke olvasásánál reszkető hangon mondta el:

— Oremus et pro rege nostro... — megtelt a szemem könnyekkel, leborultam a padra s én, aki akkor már egy néhány véres ütközetben szemhunyorítás nélkül néztem a halál munkáját, zokogva sirtam el imádságomat azért a jó öreg királyért, kinek tekintete schönbrunni palotájából Galicia véraztatott földjén átkiséri trónjának, fényes koronájának védelmezőit. Észre se vettem, hogy közben véget ért a mise s mellettem állott az ősz pap, a meghatottságtól nem kevésbé megindulva. Az utolsó miséjét mondta el a kis templomban, egy óra mulva megdördülnek az ágyúk, az orgona örökre elnémul, csak az áhitat röpköd még körülötte, mint egy csapat felriasztott fehér galamb. Eszembe jutott amulettetem s hogy még nincs megszentelve, átadtam neki, hogy áldja meg.

Nehéz lovascsizmák döngése, sarkantyúpengés ébresztett fel a komoly valóságba. Az ordonánc keresett, ítegem rögön vonuljon tűzállásba a falu elé. Sietve bucsuztam az Isten szolgálójától, magammal vive áldását és talizmánomat, melyet azóta viselek. Néhány perc mulva az ágyukerekék

is pakkolnak és bucsuznak Veszprémtől, viszik a vagyont máshova, ahol jobban érvenyesül. Mit is csinálhatnak itt vele? Kereskedelem vasut nélkül nincs. Földbirtok? Legfőkébb kőányához juthatnának még, de minek az a sok kő? — Még utóbb is megköveznék a szépitő egyesületet! Pedig kár volna, erre még itt sok munka vár...

A pénzügyi körülményekhez kénytelen alkalmazkodni a társadalmi élet. Van ám ilyen is! Persze nem olyan nagyobb szabásu, mint nálatok. De hát azért van. Így például itt is föllehetők a klikkek, a kizárólagosak. Csakhogy itt kisebbek. Két esetleg három családra szólnak. Vannak azután még egész kicsiny zárt körök is, csak egy család s egy vagy két arszlán. Ezek őrzik a bejáratot, féltékenyen, amint csak lehet, hogy senki idegen emberfia oda be ne juthasson.

A high life eme jól őrzött buvóhelyein kívüli, tehát a nagy társadalom élete — mondhatnám — kicsit vérszegény. Sokat kell a levegőn tartózkodnia. Azt akarom evel kinyögdicsélni, hogy nem mozog egy családok körében, vendéglátó otthonokban, inkább ezeken kívül játszódik le, — nagyrészt a korzón.

De hát ez érthető az adott pénzügyi helyzetből. Az a bizonyos intímebb társadalmi élet pénzbe kerül ám! Avval vendégségek — egy-egy vacsora és hasonló jók — vannak összekölte.

Hogy bírjuk ezt mi itt Veszprémben, ahol legtöbbszörnek az elseje a mindenünk. Az ember sokszor maga sem vacsorázik, — hogy jobban aiudjék, nemhogy még másokat terheljen ilyesmivel.

Az a kis esedékes kell a töresztésekre, na meg a kirakatra. — Na igen... a nagyságos asszony... a lányom öngyagsága, piáne: lányaim! Rajtuk az a sok jadedrága — dehamis... Enékül csak nem melhetnek a korzóra, moziba.

Igy azután az otthon, a bolt — az íresen marad. Az ember nem hi vendégeket s a társadalmi élet a házon hívül bonyolódik le.

Egy terület van, amelyen azután alaposan egygés lesz a veszprémi társadalom: ez a korzó. Itt oszt' van összetartás! A jelszó: csak szorosan. Na igen, mert muszáj! Elég sokan hódolnak ugyanis a korzózás olcsó multságának. a korzót meg, hogy ráneveljék a publikumot az összetartásra, oly szűkre szabták, hogy este, ha sürgősebb utja volna az embernek azon az utvonalon: úgy jár mint az Antánt a Dardanelláknál: eröködik egy darabig s mikor már kimasszirozták bordáiból a rheumát, hogy épkezláb maradjon, szépen visszavonul.

Azonban... mi vagyok én? Mozifilmkészítő? Miért kell ennek a levélnek legalább 200 méter hosszúnak lenni? Tudod Öregem — drága a papír! Sokszor ölel szerető híved Jend.

A villamosmő igazgatósága. A villamosmő ügyeit a villamosmő igazgatósága intézi.

A villamosmő igazgatóságát a közgyűlés — ugyan úgy és ugyanazon időtartalomra választja, mint a többi bizottságokat, első alkalommal azonban csak egy évre; kiegészítése is ugyanolyan módon történik, mint a többi bizottságoké.

Az igazgatóság tagjai az általuk hozott határozatokért a városnak vagyoni felelősséggel is tartoznak (30. §.)

Az igazgatóság elnöke a polgármester, tagjai a főjegyző, főmérnök, főügysz, főszámvevő s a közgyűlés kebeléből választott 6 tag.

A főszámvevő a bizottság ülésein szavazati joggal nem bír. (31. §.)

Az igazgatóság üléseit az elnök hívja egybe. A rendes ülések idejét és ügyrendjét az igazgatóság maga állapítja meg; a redkívüli üléseket az elnök lehetőleg 24 órával előbb hívja össze.

Az a választott igazgatósági tag, aki egymásután három ülésről igazolatlanul elmarad, igazgatósági tagságáról lemondottnak tekintendő és helye a legközelebbi közgyűlésen betöltendő.

Az igazgatóság határozatait szótöbbséggel hozza; szavazategyenlőség esetén az elnök szava dönt. A különvéleményt kívánságra jegyzőkönyvbe kell foglalni.

Az igazgatóság üléseiről a jegyzőkönyvet, folytatólagos jegyzőkönyvbe, a városi főjegyző vezeti.

Ervényes határozat hozatalra az elnökkel együtt legalább öt szavazati joggal bíró tag jelenléte szükséges. (32. §.)

Az igazgatóság feladata és hatásköre:

1) a képviselőtestület által megállapított költségvetés keretében viszi az üzemet,

2) gondoskodik arról, hogy a telep üzeme kifogástalan legyen, az áramszolgáltatásban hiba, vagy fennakadás elő ne forduljon;

3) a telep minél gazdaságosabban dolgozzék, az üzem mérege a városra minél előnyösebb és haszonhajtó legyen, viszont azonban a fogyasztó községre egy a világitási, mint az ipari áramhoz minél előnyösebben és minél olcsóbban juthasson;

4) ezen szempontok és irányelvek elérése céljából ellenőrzi a főmérnök és egyéb alkalmazottak működését, a közönség köréből felmerülő panaszokat megvizsgálja és elbírálja; felvilágosításokat kívánhat be az üzemet vezető főmérnöktől s elrendelheti mindazokat az intézkedéseket, amiket a gépek jobb kihasználása, az üzem fokozása, az áramszolgáltatás tökéletessége vagy műszaki, mint kereskedelmi szempontból hasznosnak, kívánatosnak, vagy szükségesnek tart;

5) a telep számvitelének könyveit, okmányait — a főszámvevő közbenjöttével — betekinthesi, megvizsgálhatja, felvilágosításokat és a számvitelre vonatkozó kimutatókat követelhet be,

6) engedélyezi a magánvezetékek-csatlakozásokat,

7) a főmérnök előterjesztésére megrendeli az összes tüzelő-, kenőolajokat és egyéb anyagszerkeket, az üzem folytatása érdekében szükséges javító vagy pótló alkatrészeket. — Megköti az anyagszállítási szerződéseket, ha ezek egy évnél hosszabb tartalmúak, jóváhagyásra a közgyűlésnek beterjeszti.

8) javaslatot tesz a közgyűlésnek az áramdíjak megállapítása iránt;

9) az átalányrendszerű fogyasztókkal, valamint a kedvezményes díju fogyasztókkal kötött megegyezéseket jóváhagyja. E megegyezések jegyzékét a zárszámadás kapcsán a közgyűlésnek be kell mutatni;

10) a költségvetést és zárszámadást javaslata kíséretében, a rendes évi költségvetéssel, illetve zárszámadással egyidejűleg a közgyűlésnek előterjeszti;

11) javaslatot tesz a közgyűlésnek minden olyan kérdésben, amely akár fontosságánál, akár vagyoni jelentőségénél, akár elvi jellegénél fogva a közgyűlés hatáskörébe kívánja.

Mind Ezeket az igazgatóság bizottsági jellegéből folyóan nem az egyes tagok, hanem az igazgatóság, mint testület gyakorolja.

Magától értetődik, hogy az igazgatóság minden tevékenységei a városi tanácsnak, illetve a polgármesternek a törvényben, vagy szabályrendeletben megszabott kötelességeit és körülírt jogait nem érinthetik. (33. §.)

A villamosmő üzemet közvetlenül a városi főmérnök, mint üzemet vezető főmérnök köteles vezetni a 165. kgy. 12204/913. sz. szervezési szabályrendelet 79. §-a alapján.

Az üzemet vezető főmérnök az igazgatóság előadója és ügyvezető műszaki szerve, aki első sorban felelős az egész üzem kifogástalan menetéért és működéséért.

Az igazgatóság felhívására bármely hozzátartozó kérdésben írásbeli szakvéleményt adni köteles.

A villamosmő akadálytalan működésére, a gépek pontos járására és helyes kezelésére felügyel, megállapítja a gépek részére szükséges tüzelő-, kenő- és tisztító anyagok szükségletét s azok beszerzése iránti javaslatot a kelendő időben megteszi, az anyagszerkeket minőségileg és mennyiségileg átveszi, az egész villamosmő hálózatáról pontos térképet vezet, abba az új házi vezetékeket, valamint a fővezeték esetleges meghosszabbítását berajzolni köteles.

Ellenőrzi a villamosáramfogyasztást. A tüzelő, kenő, stb. olajak fogyasztását ellenőrzi és szigorúan köteles ügyelni arra, hogy olajpazarlás ne történjék. (35. §.)

A villamosüzem műszaki személyzete egy főgépészből és a szükséges szerelők közül, egy szerelőből, egy pénzbeszedőből, mint állandó alkalmazottakból s ezenfelül a szükséges számú géppárolókból, napszámokból és kisegítő munkásokból, mint ideiglenes jellegű alkalmazottakból áll. (36. §.)

Az ideiglenes jellegű alkalmazottakat, napszámokat és munkásokat az üzemet vezető főmérnök fogadja fel és bocsátja el.

Az üzemnek külön pénztára nincs; az üzemet érdeklő kiadások és bevételek a városi pénztárban e célra külön lefektetendő „Villamos üzemi szaknapló”-ban könyvelendők el.

Az üzemet érintő pénztári és számviteli műveletek az „Alapszerűben kezelt saját tőkék” pénztári és számviteli szabályai szerint hajthatók végre.

Az üzemet érdeklő számfeljtés a városi számvetőség által a rendes számviteli és számfeljtési szabályok értelmében történik.

Az egész villamos mű pénztári és számviteli kezelésére nézve általában a város szervezési szabályrendeletében s az annak mellékletét képező pénztári és számviteli szabályokban lefektetett elvek és megállapított szabályok irányadók. (39. §.)

Az igazgatóságot a közgyűlés az üzem tisztja jövedelméből tiszteletdíjban részesíti.

Ezen tiszteletdíj nagyságát évenként, a zárszámadás jóváhagyásakor, utólag állapítja meg a közgyűlés.

A megállapított tiszteletdíj az igazgatóság tagjai közt az elmúlt év ülésein történt megjelenések arányában osztandó fel. (41. §.)

Ezen szabályrendelet végrehajtásával a közgyűlés a városi tanácsot és az igazgatóságot bizza meg. (42. §.)

HIREK.

— Köszönet. A veszprémi Jótékony Nőegylet nevében ezuttal mond hálás köszönetet Patzl Jenőné ügyvezető alelnökön Bibornok-püspök ur Öminenciájának az egyesület javára adott 200 koronás adományáért.

— A kispapok vizsgái. A püspöki papnevelő-intézetben most folynak a kispapok felvételi vizsgái. Tegnap vizsgáztak az ágazatos hittudományból és a szentírasi tudományokból Öminenciája elnöklésével. A jövő szombat az erkölcstanból és egyháztörténelemből lesz a vizsgálat.

— Katonai kitüntetések. Király öfelsege a 31. honvéd gyalogezredben az ellenség előtt elesett **Weeber Ede** ezredesnek a Lipót-rend hadidisztiményes lovagkeresztjét díjmentesen, **Glatz Győző** őrnagynak a hadidisztiményes III. osztályu katonai érdemkeresztet s **Komornik Aladár** nak a hadidisztiményes III. oszt. vaskorona-rendet adományozta.

— A veszprémi munkapárt újevi üdvözlése. A helybeli munkapárt újesztendő napján küldöttségileg tiszteletgel elnökénél, **Reč Jenő**nél. A párt meglepő ragaszkodását dr. **Csolnoky Ferenc** alelnök tolmácsolta. A küldöttség ezután **Hunkár Dénes** főispánt kereste fel s őt a párt nevében **Reč Jenő** üdvözölte.

— Új felügyelő. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Veszprém vármegye területére egyévi időtartamra dr. **Zoltányi Irént**, a pannonhalmi főapátsági főiskola igazgatóját nevezte ki a polgári iskolák szakfelügyelőjévé.

— Adomány. **Bognár Kálmán** helybeli építőmester és **Stubenvoll Ferenc** bankigazgató az újesztendei üdvözlések megváltása fejében 10—10 K-t küldött szerkesztőségünkbe a veszprémi hádiárvák alapja javára: Rendelkezési helyére juttattuk.

— A veszprémi tisztviselők gyűlése. Vették a következő meghívót: A veszprémi köz- és magántisztviselők fogyasztási szövetkezete 1916. évi január 16-án délután 4 órakor a vármegyeház kistermében **alakuló gyűlést** tart, melyre a tagok tisztelettel meghívottnak. A gyűlés tárgyszorzata: A veszprémi köz- és magántisztviselők fogyasztási szövetkezete alapszabályainak ismeretése és annak elfogadása. A szövetkezet megalakulása. A szövetkezet igazgatóságának és felügyelő bizottságának megválasztása. Esetleges indítványok. **Az előkészítő bizottság.**

— Adomány. Özv. **Putzné Gaál Klára** a 31. honvéd gyalogezredbeli elesett katonák árvái javára 5 koronát adományozott. Köszöppettel nyugtázza a pótzászóalj parancsnoksága.

— Új rend. A vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a helybeli állami polg. fiúiskolában délután is előadás tartassék, így pótolják a hadbavonult tanárok óráit.

— Műkedvelők a rokkantakért. Győri műkedvelők január 1-én műkedvelői előadást tartottak a veszprémi színházban. A rokkant katonák győri kertvárosa javára rendezett színelőadást szép erkölcsi s anyagi siker koronázta. Színházi jegyekért befolyt 1130/10 K, felülfizetésből és gyűjtésből 1953/84 K, összesen 3083 K 94 f. Kiadás 332/87 K s így tiszta jövedelem 2751 K 07 f. Eből a 31. h. gy.-ezred özvegyei és árvái javára 687/76 K jutott. A részletes nyugtázást jövő számvetőkben közzöljük.

— Átvétel. A hajmáskéri állomás kibővítési munkáinak átvétele január hó 12-én lesz. A közgazgatási bizottság erre a maga kebeléből a vármegye alispánját és az államépítészeti hivatal főnökét kiküldtette és az átvételre a veszprémi járás főszolgabíráját és a községi előjáróságot meghívta.

— Üdvözlés a harctérről. Hogy a háborus élet vérvízváros napjainak sok-sok szenvedése, küzdelme s a nehéz napokban is fel-felcsillanó örömsugarak, bohó, vidám percek mennyire egygyé forrasztják a megszerett tiszteket a jól vezetett s megbecsült alantásokkal, ékesen bizonyítja az alábbi levél. Altisztek s a legénységi állomány képviselőiben egyik szabadságon levő, de a harctéren már többször is megfordult századosukhoz íródott ez a kedves hangu levél a lővészárkókból.

„Mély alázattal küldjük a legőszintébb szerencsekívánatainkat az újev alkalmával. Kérjük az Istent, hogy soká éltesse a magyar nemzet dicsőségére s a magyar hadsereg tisztikárának büszkeségére. Ezt tiszta őszinte alattvalói hűséggel kívánják a 12-ik század megmaradt altisztei és közhonvédekjei, kik büszkeséggel emlegetik a harcotkat, amelyekben százados urral a nyár folyamán részt vettek. **Albrecht Károly, Fekete László, Csóka Mihály, Nemes István és Varga István** szakaszvezetők, **Vörös István** örvezető, **Krepszi Antal** és **Köcski József** honvéd.”

— Újabb vágásterület. **Komjáthly László** dr. polgármester felterjesztésére, a városi közönség faszükségletének ellátása céljából br. **Ghillány Imre** földmívelési miniszter újabb 40 kat. hold városi erdőterület kitermelésére adott engedélyt a városnak. A kitermelést újev után megkezdik.

— A petróleum ára. A polgármester közölte, hogy Veszprémbe a petróleum kgjának 58, literjének 48 fillér a megállapított maximális ára.

— Mit kössünk a katonáknak? A Hadsegélyző Hivatal felkéri a harctéri katonák teli pótruházatának készítésében buzgólkodó nagyközönséget, hogy érmelegítők és tédmelegítők készítését **egyelőre mellőzni sziveskedjék**, miután ilyen cikkekkel katonáink már bőven el vannak látva; hanem inkább **harisnyók és labikravátók** készítésével kegyeskedjék foglalkozni, mert azokra lenne most legnagyobbnak szükség.

— Háborus segély. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a községi és hitfelekezeti tanítóknak is újit ki háborus segélyt. Az erre vonatkozó kimutatókat most állítja össze a kir. tanfelügyelő.

— **Liszt- és kenyérjegy.** A belügyminiszter a liszt- és kenyérjegyek új rendjét tartalmazó kormányrendelet usztatást adott ki. Ez az usztatás szabja meg a végrehajtás módjait. Dr. Komjádi László polgármester azonnali intézkedett, hogy az új rendszer minél előbb életbe lépjen. A közönséget falragaszokon tájékoztatja a tenni valók iránt. A fogyasztók az eddigi lisztalvány helyett 32 hétre szóló liszt- vagy kenyérjegyet tartalmazó igazolványt kapnak. A számozott igazolványon rajta lesz a név, a családtagok száma s a heti lisztmennyiség lisztfajok szerint, vagy a heti kenyérmennyiség. Egy-egyheti liszt vagy kenyér vásárlásakor a dátumozott blokk-szelvény a kereskedőnél, illetve a péknél marad s az illetők hét végén ezzel igazolják az elvett liszt- és kenyérmennyiséget. Január 11—12. s 13. napjaiban be kell jelenteni a gabonát, illetve lisztkészletet. A bejelentőlapért a városházán kell jelentkezni. A liszt- és kenyérjegyeket január 18-ig osztják ki.

— **A villamostelepek házikézelése.** Külföldi hasznos példák után hazánkban is egyre több város veszi át a közhasznú üzemetek házikézelését. A városok különösen a villamostelepeket sietnek megváltani, hogy azoknak jövődelmélt maguknak biztosítsák. Ez a cél vezette Veszprémet a közel múltban s ez biztatja most a szomszédos Székesfehérvárt is. Utóbbi helyen a villanytetep átvételének ügyében most folynak a vitatkozások. Vannak ellene is, mellette is. A megváltás mellett érvelők egyike a közel napokban egy érdekes megoldási módozatot pendített meg a Fejérmegyei Naplóban. Amellett érvel ugyanis, hogy a megváltás részvénytársasági alapon történjék. Fele részvény legyen a városé, fele pedig a közönségé. Így a dolog pénzügyi része könnyebben megoldható. A telep élére egy ügyes vezetőséget állítanak, amelynek percentes fizetéssel — magának is érdeke volna, hogy a villanytelep a legjobb üzlet legyen. Kis névterékű részvények kibocsájtásával pedig lehetővé tennék, hogy minél többen jegyezhessek részvényt. Ezt mindenki szívesen tenné, mert legalább tisztességes világi-táshoz jutna s rövid idő múlva jó kamatot is kapna pénze után. Kíváncsiak vagyunk, hogy ez a gondolat talál-e megértőkre, követőkre?

— **Megint a hadifoglyok.** A hadügyminiszter legutóbb kiadott rendelete értelmében a kisczádákhoz egyenként kiadott hadifoglyokat este hat órák a közös szálláshelyre be kell küldeni, ahonnan csak reggel hat órákor bocsátható munkára. Miután igen sok helyen az állatok éjjeli őrzését és hajnali etetését a hadifoglyok végezték, ami az új rendellel lehetetlenül válik, a kisczádák ennek a rendelkezésnek akként való megváltoztatását kérik, hogy a hadifoglyok éjjel is náluk kinn maradhassanak. A vármegei gazdasági intézőbizottság a kisczádák kérelmét jogosnak és méltányosnak találta, azért a bizottság felkérte az alispánt, hogy ebben az ügyben intézzen fölterjesztést a honvédelmi miniszterhez.

— **A kenyérjegy és a fehér kenyér.** A S. H. tudósítója a belügyminiszteriumban érdeklődött, hogy vajjon az új liszt- és kenyérjegy-rendszer nem változtatja-e meg az eddig érvényben volt őrési rendeletet? A kedvező válasz így hangzott: „Az új rendelet a jelenleg érvényben levő őrési és lisztkezelési rendelkezéseket teljesen érintetlenül hagyja, tehát a jelenlegi kenyér minősége semmiben sem fog változni. Nálunk nincs szükség oly megszorító rendelkezésekre, — aminők Ausztriában életbeléptek. Az új rendelet tehát a fehér kenyert is meghagyja ott, ahol a helyi lisztviszonyok azt egyébként megengedhetővé teszik. Nem valószínű, hogy a közel jövőben szüksége mutatkozná a mostani őrési és keverési rendelet megváltoztatásának.”

— **Készletünk tavaszbuzából.** A vármegei gazdasági intézőbizottság pénteken tartott ülésében tudomására hozták a bizottságnak, hogy a fűlei gazdaságban a veszprémi székeskáptalannak 950 mm. tavaszbuza vetőmag. Veszprém városának pedig 100 mm. áll rendelkezésre ugyanilyen búzából. A bizottság úgy határozott, hogy a fűlei készletről értesíti az enyngi, a veszprémirol meg a helybéli főszolgabírórt. Ok fogják értesíteni a gazdákat, hogy a szükséges vetőmagot a két készletből beszerezhetik.

— **A tanítók özvegyeiért és árváiért.** Gönci Ferenc tanfelügyelő az iskola év kezdetén felhívtint intézett Somogyvármegye tanításágához, hogy a harctéren elesett tanítók özvegy- és árva-alapjára gyűjtést rendezzenek. E szép célra eddig közel négyszáz koronára gyűlt össze.

— **Állatbehozatal.** A vármegei gazdasági intézőbizottság ülésén *Kajdacsy* Endre gazdasági egyesületi titkár előterjesztette, hogy a földművelésügyi miniszter nem tudott megegyezni Svájccal tenyészbikák és üszökök behozatalára vonatkozólag. Azért a miniszter a sienthali és montaforni fajta tenyészbikákat és üszöket Tirolból fog behoztatni. A behozatalra vonatkozólag a további intézkedéseket a vármegei gazdasági egyesület teszi majd meg. Az érdeklődők bejelentéseiket oda tegyék meg.

— **A kárpáti falvakért.** A veszprémi képviselőtestület tagjai közül újabban a következő városi képviselők fizették be a városi pénztárba a kárpáti falvak felépítésére gyűjtött összegeket: *Lengyel* Sándor 26:80 K, *Neumann* Gyula 30 K, *Jung* Ádám 23:40 K.

— **Gondoskodás rézgáliról.** A megyei gazdasági intézőbizottság elhatározta, hogy a gazdákknak tavaszi, nyári és őszi rézgálic szükségletét összeírta. Kataszteri holdanként átlag 15 kg.-ot számítanak. A beérkezett jelentések alapján *Véghely* Kálmán alispán a szükséglet biztosítása tárgyában felterjesztést intéz a földművelésügyi miniszterhez. A bejelentések határideje f. hó 31-ike.

— **Veszprémből szökött meg.** A Balatonból egy csónakot fogtak ki, amelyben eszméletlen orosz katona feküdt. A hozzántézet kérdésekre csak jelekkel válaszolt. Ebből azt következtették, hogy a fogoly valami nagy ijedségtől megnémult. Az orosz katona azonban egy napi kihallgatás után megszólalt. Elmondta, hogy Veszprémből szökött meg, hogy valahogy hazajuthasson Oroszországba. A csónakot gazdtalanul találta a Balaton parján. Azért üt bele, hogy ha keresni találják, nyoma vesszen. Az evező azonban eltört, mire a vízbe dobtá, ő maga pedig az éhségtől és kimerültségtől elalélt. Azért tetette magát némának, mert nem akart válaszolni a kérdésekre. A csendőrség a szökevényt a fogolytáborba szállítja.

— **Hirdetés.** A m. kir. miniszterium 4452—1915. M. E. sz. rendeletével egyes ásványolaj termékek forgalmát szabályozta. Aki a rendelettel zár alá vett ásványolajt (benzin, motorolaj, gázolaj, hengerolaj, vulkánolaj, motorbenzol, kátrányolaj) beszerelni szándékozik, beszerzési engedélyt végett folyamodhatik az illetékes miniszteriumhoz. A folyamodványhoz fölhasználandó úrlapot a polgármesteri hivatalban kaphat. Dr. *Komjádi*, polgármester.

— **A rokkant tanítók összeírása.** Az országos rokkantügyi hivatal elnöksége fölkerlte az összes népiskolák iskolászékeit és gondnokságait, hogy a háboru következtében kezükön, lábukon megbénult rokkant tanítók, zenetanítók, kántorok névsorát a vármegei tanfelügyelőjénél 1916. évi január hó 15-ig bejelenteni sziveskedjenek.

— **A szederlevelek szállítása.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter egyik utóbbi rendeletével felhívta az elemi népiskolák, valamint az összes középiskolák vezetőit, hogy az iskolájuk tanulóit által gyűjtött szederleveleket a M. Királyi Honvédelmi miniszterium Hadszolgáltató Hivatala címére Budapestre küldjék meg. Célserű, hogy az egy helységben levő iskolák a gyűjtött szederleveleket együttesen adják föl. Amennyiben a szákok vagy megfelelő kosarak rendelkezésre nem állanak, falécekkel könnyen és olcsón megfelelő nagyságu ketrec készíthető, amely belülről tiszta rongydarabokkal vagy erős papírelmezekkel kiszegelve a szederlevelek szállítására alkalmas. Az esetleg felmerülő költségeket, ott ahol állami iskolák vannak, ezek tartoznak előlegezni. A költségek az illető község tanfelügyelőjének jelentendők be, aki ezekről a miniszternek összesítő jelentést fog tenni. A vasúti szállítás a MÁV. vonalain ugyszintén a Kassa-Oderbergi vasut magyarországi vonalain és a társaság kezelése alatt álló helyi-érdeku vasutak bármely állomásáról is díjmentesen történik.

— **Köszáli sas a Balatonparton.** Karácsony másnapján a Balaton zalai oldalán egy nagy fekete pontot vettek észre a derült égbolozaton. A pont egyre nőtt, úgy hogy azt hitték, hogy repülőgép. A „gép” a füredi hegyek táján eltűnt. — Csapok közelében éppen nyírua vadásztak, amikor fölött az egyszerre nagyobbodó fekete pont. A vadászok rálóvöldöztek, az egyik golyó talált s aztán egy köszáli sas zuhant le. A vadászok örme annál nagyobb volt, mert a Balaton mellett még senki sem lótt köszáli sasz. Azt hiszik, hogy a nemes madár az ágyúzástól hangos tirolli bércékről menekült. A köszáli sasz kitömik s a balatoni múzeumba helyezik el.

— **A tanárok és tanítók szabadságolása.** A cs. és kir. hadügyminiszter 111.634-10—1915. szám alatt, valamint a m. kir. honvédelmi miniszter 298.738. szám alatt kiadott rendeleteivel akként intézkedett, hogy a cs. és kir. hadsereg, illetve a m. kir. honvédség kötelekebe tartozó katonái (nép-fölkelői) szolgálatra bevonuló legénységi állományu összes tanárok és tanítók közül azok, akik arcvonalbéli szolgálatra alkalmatlanoknak és segéd (irodai) szolgálatra alkalmosoknak osztályoztattak, a további katonai szolgálati időre felmentendők és polgári foglalkozásukba való visszabocsátás céljából kése-delem nélkül a nem tényleges viszonyba áthelyezendők. A katonailag kiképzett arcvonalbéli szolgálatra alkalmatlannak és őrszolgálatra alkalmasnak minősített tanszemélyzetnek hasonló értelemben vett szabadságolását általában nem találták elrendelendőnek. Az utóbbi kategóriába tartozó tanár vagy tanító fölmentése iránt az illető csapattest-nek és illetékes katonai parancsnokságának megjelölése mellett minden esetben a kultuszminiszterhez kell folyamodni. A katonailag kiképzett póttartalekos vagy népfölkelő tanár vagy tanító fölmentése érdekében ezental a kultuszminiszter nem tesz lépéseket.

— **Visszaállítják a vasárnapi munkaszünetet.** *Harkányi* János báró kereskedelemügyi miniszter — mint értesülünk — megfontolás tárgyává tette, hogy a vasárnapi munkaszünetet visszazáallítsa és ezzel egy a vallásos értesnek, mint a kereskedelmi alkalmazottak vasárnapi pihenőjének elegendő fog tenni. Az utóbbi időben mint az iparvállalatoknak, mint a kereskedőknek sikerült a termelést és a forgalmat akként szabályozni, hogy a vasárnapi munkára nagy általánossággal már alig van szükség és így nincs semmi akadálya annak, hogy a vonatkozó törvények és rendeletek előbbi intézkedéseit visszazáallítsanak. Egyébként is a kereskedők és iparosok csökkent létszámmal végzik a munkákat és ezek az alkalmazottak hónapok óta a normális időn túl szinte a kimerülésig dolgoznak nap-nap után.

— **Maximálták a bőrök árát.** A miniszterium rendeletet adott ki a nyers borjúbőrökért, a kész borjúbőrökért és hasított borjúbőrökért követelhető legmagasabb árak megállapításáról. A maximális árak 1916. január 10-én lépnek életbe. Ettől a naptól kezdve tilos a nyers- vagy kész borjúbőr és hasított marhabőr drágábban adni, vagy venni a megállapított maximális árnál. Aki e tilalmat megszegi, vagy ebben bármily módon közreműködik, kihágást követ el és a megfelelő módon büntetendő.

— **A dióspekuláció csaldóása.** A spekulációnak az a kísérlete, hogy az ország minden részéből összevásárolt diót a karácsonyi ünnep alkalmából a beszerzési árnál jóval drágábban értékesítse a fogyasztásnál, egyáltalában nem sikerült. A közönség ebben az esetben már nem volt hajlandó teljesíteni a háborus árköveteléseket tartózkodott a vásárlástól, úgy hogy a megmaradt nagy készletre való tekintettel, nagyon valószínű, hogy a dió ára a közel jövőben olcsóbb lesz.

— **Egy jó családból való fiu tanulónak** telvétetik *Bakos* Kálmán fűszer- és csemege kereskedésében Veszprém.

— **A fogságban meghaltakról nem adnak hírt.** A mi veszeteségi kimutatásainkban csak azok neveivel találkoznak, akik elesetek, megsebesültek, fogságba kerültek, vagy eltűntek. Aki az oroszok vagy a szerbek kezei közé kerültek, ha ott sebekben vagy betegség következtében meghaltak, arról újabban nem szerzedhetünk tudomást. A háboru első évében a vöröskereszt utján hírtl adtak az ilyen eseteket. Az utóbbi időben az orosz és szerb vöröskeresztesek mélyen halgatnak. Ha az illető maga, aki fogságban van, nem adhat magáról élejtelt, az orosz és szerb vöröskeresztesek nem szólnak. Nagyon sokan abbn a szomorú véleményben élnek ha 3—4 hónapon át nem kapnak orosz vagy szerb fogságban lévő hozzátartozóiktól értesítést, bizonyosan elhunyt. A hallgatás azonban nem jelent halált. Igen sokan hat hónap muiva adtak élejtelt magukról. Türelemmel és reménységgel be kell várni — a háboru végét.

— **A bornak súly szerint való mérése.** A kereskedelmi miniszter a szaktestületektől véleményert kért a magyar börttermelőkö országos egyesületének arról az indítványáról, hogy a bor a jövőben súly szerint hosszék forgalomba. A meghallgatott cégek a mai rendszer fenntartása mellett nyilatkoztak.

Használjunk hadisegély-bélyeget!

A „Gondviselés” című segélyintézet kimutatása.

Az 1901. évi június hó 27-én tartott egyházmegyei tanítógyűlési közgyűlésen elfogadott és a nmlgu vallás- és közokt. m. kir. miniszter által 1902. évi augusztus hó 9-én 55472. sz. a jóváhagyott alapszabályok értelmében a „Gondviselés” című tanítói segélyalap 1915. évi jövedelmének felosztása.

Az 1915. évi tagdíjak 80%-a és évi kamatokból bevétel 6095 K 14 f.

Kiadás:	
1. Kötött illetmény	27— K
2. Számadók nyomtatási költsége	87— K
3. Tagdíjakból 20% tökécsítés	108:47 K
4. Visszszámolt kamat	—17 K
Összesen	222:64 K
A bevételből	6095 K 14 f.
levonva a kiadást	222 K 64 f.
1915. évre az illetményekből	5872 K 50 f.

Ebből részeseedik:

- 1) 8 segélyezendő, mint 1889. év előtti tag a 50 koronával = 400 korona;
- 2) 2 segélyezendő, mint 1889. év előtti segélyezett, a 25 koronával = 50 korona.

E két összeget: 450 koronát levonva az 5872 K 50 fillérből, marad a többi segélyezendő közti felosztásra 5422 K 50 fillér, mely összeget 222 egyenlő részre osztva, egy-egy segélyezendőnek jut 24 korona 42 fillér, mely összeg 1916. évi január hó 6-tól az Alapítványi Hivatalnál a helybeli plébános által láttamozott nyugta ellenében felvehető. A nyugta mellé rendszeresen megcímzett és felbélyegzett postautalvány mellékelendő.

Hogy a „Gondviselés”-alaplóból az 1915. évre egyes segélyezendők mennyit kapnak, az alábbi névsorban látható:

50 koronát kapnak: Tarnóczy Karolin, Szammer Istvánné, Fancsi Imréné, Kugler Pálné, Pikula Mártonné, Bánusz Jánosné, Spiesz József, Riedlinger Jánosné.

25 koronát kapnak: Flumbort Jánosné és Horváth Endréné.

Felosztás szerint 24 korona 42 fillért kapnak: Sádi Jánosné, Berki Ferencné, Németh Imréné, özv. Pápai Józsefné, Kövér János, Agh Jánosné, Bécsi Mihályné, Biró Istvánné, Tauber Sándor, Herbolyi Antalné, Deli Jánosné, Knapp Józsefné, Spórer József, Gréber Sándorné, Dévai János, Kocsis Károlyné, Varga Józsefné, Müller Károly, Földi János, Németh Mihály, Cszimadia Aladár, Molnár József, Mohos Gyuláné, Hosszu Józsefné, Könye Józsefné, Janisch Ferencné, Vincze Imréné, Poleinszky Jánosné $\frac{1}{2}$ rész, Orbán József, Kovalik Józsefné, Zob Ferencné, Pál Lajosné, Polczer Józsefné $\frac{1}{2}$ rész, György Mihály, Nagy Istvánné, Kreutzer Ferencné, Tima Lajosné, Sillinger Nándorné, Stark Károlyné, Nagy Józsefné, Keszler Antalné, Mader Antal, Bujtor Imre, Szabó József, Tóth József, Magyar József, Körmendi József, Vég Józsefné, Cszimadia Gyula, Nagy Sándor, Hajdu Sándor, Chapó Mórné, Kisrónai Sándorné, Meszes Polikárp, Bognár Károlyné, Tálasi Ferencné, Pápai Istvánné, Györköss Jánosné, Mészáros Alajos, Horváth Lajosné, Markus Jánosné, Rajnik Istvánné, Kisfaludi Ferenc, Bertalan Imre, Fruska Antalné, Ughi Józsefné, Pécsi Istvánné, Koller Ferencné, Szabó Béláné, Pintér Rudolfiné, Borsódi Ferencné, Lakos Istvánné, Fekete Bertalan, Perger Józsefné, Simon Józsefné, Vég János, Csigó Mária, Dinsztemberger Konstantin, Nagy József, Györköss Józsefné, Záborszky József, Konkolyi Józsefné, György Ignácné, Takács Dezsőné, Horváth Sándorné, Fork Jakab, Hannig Gyuláné, Horváth Kálmánné, Rieger Mihályné, Skrivánék Györgyné, Pulmann Károly, Rigó Ferencné, Rédey Ferencné, Csicskó Imréné, Horváth Gyuláné, Kontor Lászlóné, Czuczai Edéné, Koppányi Józsefné, Nagy Károly, Tibor János, Tóth Jánosné, Pap Ignácné, Schlotter Józsefné, Turi Béláné, Miklósi Antalné, Stefan Antalné, Uji József, Bucsi Józsefné, Sáringer Károlyné, Gundli Mátyás, Keller Lőrinc, Varga György, Balogh József, Tomor Sándor, Bohár Lajos, Szandiner János, Kovács Antal, Klein György, Paulin Imréné, Fekete József, Vizer János, Molnár Mihály, Horváth Ferencné, Fekete Árpád, Tormási József, Rosta Györgyné, Csomai

János, Méhes Benő, Fazekas Ágoston, Székely József, Auerbach Miklós, Hochrein Lajosné, Nagy Károlyné, Hasprai István, Ritter Benedek, Rác Imréné, Szabó István, Kauzli Kálmán, Magyar Jánosné, Kisling Pál, Kovács Józsefné, Csáki Mór, Dudics Gyula, Pap József árvái, Zubek Lénárdné, Stankovics Jánosné, Winkler Mártonné, Horváth Mihályné, Erdős Sándor, Schneider Dániel, Veinacht Lukács, Veiland György, Szandtner, Beláné, Kovács Józsefné, Matisa József, Faubl Vencel, Czimmermann Gusztávné, Markó János, Kempf János, Bertalan Vince, Kronpikker Jánosné, Bucsi Kálmánné, Burkovics Kálmán, Kéri Ferencné, Markovics Pálné, Salbert Lőrincné, Nyul Jánosné, Hannig Ferencné, Horváth Pál, Makk Istvánné, Szlotta Alajosné, Tóth Józsefné, Vache Antal, Bors Gyuláné, Szlotta Józsefné, Balogh Kálmánné, Müll-ferencné, Németh Ignácné, Szalavári Rezsőné, Hengler Ferencné, Huber Imréné, Brenner József, Heizer Ferencné, Bencsik Lajosné, Kramarics Józsefné, Milla Istvánné, Szib Frigyesné, Pintér Antalné, Németh Béla, Harsányi Sándorné, Kutnyánszky István, Szabó Jánosné, Bujtor Józsefné, Nagy Lajos, Khern Józsefné, Boda Gyuláné, Kreiner Sándorné, Rosta Kálmánné, Szepudvari Józsefné, Egyed Ferencné, Pintér Géza, Kiss József, Thuri Géza, Rapajka József, Czahula Emilia, Markovics Sándor, Domonkos István, Gréber János, Unger Jakab, Horváth Kálmánné, Telesi István, Páhok Lajos, Tekál Rezső, Sárkány Istvánné, Malinovszky Sándorné, Majer Margit, Krémer Gyula, Mihalovics Béla, Eplényi János, Sall József, Kóbor János, Andorka Istvánné $\frac{1}{2}$ rész, Horváth Lajosné $\frac{1}{2}$ rész, Erdélyi Györgyné $\frac{1}{2}$ rész, Takács Lajos $\frac{1}{2}$ rész.

A nyugta, a megírt és felbélyegzett utalványlap Veszprémben az Alapítványi Hivatal címére küldendő.

Ezen kimutatást azon kérelem hozom az egyesület tagjainak tudomására, hogy sziveskedjenek azt a közlegekben vagy környékükön lakó segélyezettekkel tudatni.

Kérem továbbá az egyesület minden tagját arra, hogy ha e segélyezettek közül valaki már meghalt volna, sziveskedjenek arról az aulirottat értesíteni.

Veszprém, 1916. évi január hó 6-án.

Szanyi István
tanító, egyesületi titkár.

Kenyérjegyrendszer.

A hivatalos lap december 28-iki száma közölte a kormány rendeletét, amely az egész országra kiterjedően szabályozza a liszt- és kenyérfogyasztást január hó 10-étől kezdődőleg. Vagyis élelbe lép a liszt- és kenyérjegyrendszer. A kormányt a takarékoság nézőpontja indította elhatározására.

A kormány rendelete szerint a buza-, rozs- és árpalisztból, illetve ezek keverékéből fejtenkint és naponként legföljebb 240 gramot szabad fogyasztani. Testi munkálkodó foglalkozók részére a közigazgatási hatóság ezt a mennyiséget fölemelheti napi 300 gramra, míg az őstermeléssel foglalkozók napi 400 gram lisztet használhatnak föl naponként. Amennyiben valakinek lisztkészlete van, szükségletét elsősorban ebből köteles fűdözni.

A közigazgatási hatóság a liszt- és kenyérjegy életbevezetéséhez szükséges adatok bejelentését a belügyminiszter utasítása szerint köteles elrendelni. Jegyre csak annak van igénye, akinek nincsen megfelelő készlete. Azoknak, akik vendéglőben vagy hasonló üzemben, mely étel kiszolgáltatásával iparszerűen foglalkozik, étkeznek, csupán kenyérjegyre van joguk, lisztjegyre nem. A vendéglők s hasonló üzemek kenyérret csak az általuk bevont kenyérjegy-szelvények ellenében szerezhetnek be, lisztet pedig csak abban az arányban kapnak, amennyiben vendéglőforgalmukat a hatóság előtt igazolják.

Készletet mindenki tarthat otthon, de csak annyit, amennyi e rendelkezésnek megfelel, tehát január 10-étől augusztus 16-áig. Ez a készlet napi 240 gramot számítva — 52 kiló 32 deka lisztet tesz ki erre az időre fejtenkint. Ami ezen fölül van, azt a közigazgatási hatóság fölívására át kell adni készpénzlettel mellett a maximális áron. Gabonakészletek tulajdonosai liszt szükségletük fűdözésére annyit gabonát tarthatnak vissza, amennyi az illető lisztmennyiség előállításához az esetleg természetben kiszolgáltatandó őrési díj,

az elporlás, a korpa és a hulladék számbavételével szükséges. Mindazt, aki megszegi e rendelkezéseket két hónapig terjedhető fogházzal és 600 koronáig terjedhető pénzbírsággal sújtják, azonkívül a büntető eljárás során elkobozzák a liszt-készletét.

A rendelet szerint a liszt- és kenyérjegyre vonatkozó közlelbi rendelkezést a közigazgatási hatóság állapítja meg, ezt azonban a belügyminiszter bármikor megváltoztathatja. A hatósági rendelkezést a vármegyékben és a törvényhatósági joggal fölruházott városokban a törvényhatósági első tisztviselője teszi meg. A rendezett tanácsú városokra nézve az alispán előterjesztésére a belügyminiszter a polgármestert bízhatja meg az eljárással.

A rendelet január 10-én lép életbe.

D. Komjáthy László polgármester a fenti rendelkezéseket tartalmazó hirdetményt a következő záradékkal tette közhírré:

Az eddig kiadott lisztutalványok jan. 18-ig érvényben maradnak a fent kihirdetett rendeletben megszabott korlátok között, kenyérret azonban csakis kenyérjegyre ellenében lehet vásárolni 1916. január 18-tól kezdve.

Aki tehát kenyérret akar venni, január hó 10-12-én jelentkeznek a polgármesteri hivatalban, ahol a kenyérjegyeket kiadják.

Akinek kenyérlisztre is szól az eddigi lisztutalványa, az csak úgy kaphat kenyérjegyet, ha lisztutalványán a kenyérlisztet törölteti.

A háboru krónikája.

Január 1. A délkeleti és a nyugati harctéren nincs semmi ujság.

Az oroszoknak az elmúlt napokban a keletgáliciai harcmeszökön szenvedett vesztesége mindenütt messze fölülmúlja a vesztéses szokásos mértéket. Így tegnap a Sztrypa mentén egyik századunk szakasza előtt 161, egy másik előtt 325 orosz holttest fektűd.

Délirolban visszavertünk két alpini zászlóaljot, amelyek Torbolettól délre levő hadállásainkat kétszer megtámadták.

A karintiai arcvonalon az ellenség nehéz tüzérsége tűz alá vette Wolfsbach helységet.

A tengerparton arcvonalon az ágyu- és aknavető harc helyenként tovább tart.

Január 2. Kelet-Gáliaciában a harc állandó hevességgel tovább tart. Az oroszok támadásai rendszeren összeomlanak.

A nyugati harctéren nem volt nevezetes esemény.

A török harctéren állandó bombavetés és tűzérharc volt. A török tüzérség néhány ellenséges hadihajót eltalált.

Január 3. Az oroszok most már a Pflanz-Baitin-hadsereg besszarábiai harcvonala ellen is ujra megkezdték a támadást. Az oroszok vesztésege rendkívül nagy.

A délkeleti és az olasz harctéren semmi jelentősebb esemény nem történt.

A január elsejére virradó éjjel erős angol osztagok kísérletei, hogy Frelinghem mellett levő német állásokba benyomuljanak, meghiúsították.

Január 4. A délkeleti és az olasz harctéren különös esemény nem történt.

A besszarábiai harc vonalon tegnap is egész napon át ekkeseredetten folyt a harc. Az ellenség mindent elkövetett, hogy Toporouc környékén vonalainkat szétrobantassa. Minden áttörő kísérlet meghiúsult derék csapataink vitéz ellenállásán.

A beszállított hadifogyók száma 3 tiszt és 850 főnyi legénység.

A nyugati harctéren a németek állandó sikerral dolgoznak.

Január 5. Az oroszok vesztésege, épp úgy mint előbb, rendkívül nagy. Egy tíz kilométeres szakaszon 2300 orosz holttestet számláltak meg. Egyes orosz zászlóaljak, amelyek 1000 emberrel indultak az útközébe, saját jelentéseik szerint százharminccal tértek vissza.

Dél-Tiroiban és a Dolomit-arcvonalon ismét tüzérségi harc volt.

Január 6. A balkáni harctéren nincs változás. Kelet-Gáliaciában és a bukovinai határon csapataink tegnap is mindenütt győzelmesen harcoltak.

A látás viszonyainak kedvezőbbre fordultával az egész tengerpart arcvonalon megelénkült a tüzérségi tevékenység, amely a Krm-területen és nevezetesen Oslavijánál igen hevessé vált.

A nyugati harctéren az arcvonal több helyén túlzásérig és aknahrarc volt.

Január 7. A Kövess-hadsereg csapatainak támadása a montenegróiak ellen Beranetői északra és Rozaitól nyugatra kedvezően halad előre.

A harci tevékenység Kelet-Galicziában és a besszarábiai határon tegnap jelentékenyen alább-hagyott.

Az olasz harctéren ellenséges ágyútűz helyenként újra hevesebb volt.

Lourdes tudományos szempontból.

— Irta: Zsigmond János. —

3

Igy azután nem marad más hátra, mint az orvosoknak elfogulatlan, tárgyilagos ítélete, melyet döntőnek kell elfogadnunk, hiszen szakemberek mondták ki azt, akik jól meg tudják különböztetni a természetes gyógyulást a természetfölötti erők behatása következtében beállott gyógyulástól.

Meg kell tehát orvosilag állapítva lennie minden egyes elbírálás alá kerülő esetről a betegségnek és a gyógyulásnak. Mindez kizárólag az orvosok dolga. Amde itt megint sokszor nehézségek állanak elő. Az orvosok közül azok, akik usznak a divatos áramlattal, részint ellenszenvből és előítéletből Lourdes iránt, amely névnek még a kiejtésétől is vonakodnak, nem hajlandók se a betegség-, se a gyógyulásnak konstataálására. Sok minden nehézséggel kell tehát megküzdeni azoknak, akik a Lourdes-ban előfordult gyógyulási eseteket komoly és elfogadhatatlan bírálat tárgyává tenni akarják.

Másik nehézséget okoznak megint az olyan orvosok, akik jóakarattal bár, de olyan bizonyítványokat állítanak ki, melyeket csak szigorú kritikával szabad fogadni, mert az ilyen jóakarát ha nem szigorú kritikával van párosulva, éppen annyira árthat az ügynek, akárcsak az ellenségek kritikája vagy néma hallgatása.

Ha a lourdesi gyógyulások megtámadható föltevéseken alapulnának, ha azokat elégséges bizonyíték nélkül, állapítanak meg, ha nem vizsgálnak, figyelnek meg a legpontosabban és lelkiismeretesen, ha nem kellene ellenőrizni a természet változathatatlanságával küzdeni: nem kellene hipnózis és sugestióról beszélni, a teoriát egyszerűen mellőzni és a megfigyeléseket beszélni meg vagy vetni el, hogy megmutassák, mily gyöngye alapon épültek s mily kevéssé állhatják ki a komoly kritikát.

Azonban nem ezt az eljárást követik. Lourdes elleneseinek tartózkodása és elővigyázata s bizonyítványaik megtagadása vagy kelletlenül kiállított bizonyítványaik semmi egyéb, mint elismerése a természetfölöttiek ellenségei részéről azoknak a nagyszerű megfigyeléseknek, melyek Lourdes-ban 1858 óta történtek.

Itt már elméletek, szuggestió és hipnózis sáncái mögé vonulni nem lehet. A szakférfiakkal lépésről-lépésre kell a tényállást megbeszélni. Ily alapra építve azután Lourdes története megcáfolható.

A természetfölötti dolgok és csodák ellenségei azt akarják kimutatni, hogy ezeket a gyógyulásokat rosszul fogják fel, hogy azok a természet törvényei, semmiképp se mulják fölül. Ebből a célból reájuk kedvező példákat hoznak fel s olyan világításba helyezik azokat, mely az ő föltevésüknek kedvez.

Ezen bizonyításmód azonban erővel nem bír. Nincs ugyanis arról szó, hogy Lourdes számtalan gyógyulási közt akad néhány olyan is, amelyet az orvosi tudomány megfigyelhet. Ezzel mindnyájan tisztában vagyunk.

Itt arról van szó, hogy meg kell állapítani, vajjon ezek közt a gyógyulások közt akad-e határozott számban olyan, legyen bár száz vagy tíz, egyre megy, még ha egyetlen egy lenne is, amely csalihatatlan jelét mutatja annak, hogy egy természetfölötti erő működött benne közre. Arról van tehát szó, hogy bebizonyíthatja-e a csodát a tudomány? Más szóval: nem a számról, hanem az elvről van szó.

Hozhatnak fel bár minden elgondolható hibát a lourdesi események megfigyelései ellen, az nem baj, ha csak egyetlen példával is meggyőzőleg és elvitatathatatlannal ki van mutatva, hogy minden fizikai törvény kárt vallott és hogy az eredmény minden ismert természeti erőt fölülmúl, mondja Boissarie dr. Lourdes története orvosi szempontból című művében.

Ugyanaz a Boissarie dr. folytatólag kimondja, hogy Lourdes története nem szent legenda s ahhoz, hogy azt megcáfolhassuk, nem elégséges bebizonyítani, hogy egyes tényeket félremagyaráztak; ez oly tanulmány, mely fontos tanulságot tartalmaz s mely minden öszintén gondolkodó férfiú figyelmét fölkelti.

Az orvosvilágnak ebben a nagy kérdésben sokkal több része van, mintsem gondolnók. Ezek a megfigyelések félreismerhetetlen tudományos garanciát nyújtanak; azért bir oly nagy fontossággal azokat a kellő világításba helyezni.

IRODALOM.

* **A háború belülről nézve.** Turi Béla az Alkotmány felelős szerkesztője. A kiváló publicista, az „Élet” irodalmi és nyomda r.-t. felkérésére összegyűjtötte a háború folyamán írott különböző cikkeket, amelyek egy izléses kiállítású, vasos kötetben a karácsonyi könyvpiacra látta megvilágot. A háborúnak már nálunk is gazdag irodalma támadt, a könyvek egész sorozata foglalkozik vele és mégis ez a könyv a háborús irodalomban megkülönböztetett figyelemre, érdeklődésre tarthat számot. Politikusok, tudósok, szépirok, haditudósítók után jön a modern, nagykaliberű újságíró, a széles látókörű publicista, aki új szempontokkal világítja meg a nagy idők véres küzdelmeit és akinek irásában a hivatott politikus, a vérbeli író, az elmélyedő filozófus elme fényes kvalitásai revelálódnak. Az újságíró mindenre kiterjedő figyelme eleven, szines írásművészete, nagy tudása, mindent megérintő intellektusa megragadó, érdekes mozaikot állított össze, amely a napi sajtó megvilágításában maradandó értékű, jellemző képét adja a háborúnak. A könyv egyes részei más-más témakörben mozognak, de azért szerves összefüggés van közöttük. A munka egészében olyan hatást tesz, mintha egységes koncepció alapján egyenesen kötetben való kiadásra íródott volna. Az egyes fejezetek címei: I. Németország a háboruban; II. A kettős orosz lélek; III. A pápaság és a háború; IV. Napról-napra, már jelzik, hogy a háború gazdag témaanyagából olyan kérdéseket ragadott ki, amelyek felette alkalmasak a távol folyó nagy küzdelmeket, világtörténeti eseményeket itthonról belülről, a polgári társadalom nézőpontjaiból megvilágítani. Turi Béla e könyve nemcsak a háborús irodalomnak egyik nagyértékű terméke, szellemi emléke, hanem a szerző nagyhatású, magasszínű, mindenkor emlékeztető publicistikai munkásságának is. A kötet megrendelhető a kiadónál: az „Élet” irodalmi és nyomdai r.-t. Budapest, I. Fehérvári-ut 15. Ára 3 korona 50 fillér.

* **Dr. Váradi L. Árpád: I. Beszéd a Szent László Társulat közgyűlésén. II. A Szent László Társulat alapszabályai. Budapest Élet Nyomda r.-t. Ára 20 fillér.** Az ünnepi beszéd, melyet a kalocsai érsek a Szent László Társulat ez évi közgyűlésén mondott már szónoklati szempontból is kiváló alkotás. Az az imponáló erő, szinte lenyűgöző fölny, nagy koncepció és tisztánlátás, amely jellemzi a főpapot, kifejezésre jut beszédében is, melyben megcsodáljuk a hatalmas erővel kivágot gránitömböket s az ezekből emelt monumentális felépítést, de kedveseknek találjuk benne a részleteknek gondos és vonzó kidolgozását is. Az ismertető füzetnek azonban nem a szónoki hatás a célja, melyet a kalocsai érsek beszédjé kétségtelenül kivált, hanem a kézzelfogható reális adatoknak a közlése, melyeknek ismerete az olvasónak tiszta képet nyújt a Szent László Társulat céljairól, törekvéseiről s egyuttal szervezetéről és működéséről, mely nemcsak a hasznos, hanem egyuttal a szükséges eredmény elérését biztosítja. Aki a füzetet figyelemmel végigolvassa, az arra a meggyőződésre jut, hogy a Szent László Társulat a Bukovinába, Romániába és Boszniába szakadt véreinknek a magyarság számára való megtartásával, nemcsak vallásos, hanem egyuttal eminenter nemzeti érdeket is szolgál s meggyőződik róla, hogy a világháború nem bénította meg a Társulat működését, hanem a magyarságnak Keleten való érvényesülésének perspektívájában új feladatok elé is állította. Az eddigi eredmények s azok a kiváló nevek, melyek a Társulat vezetésében szerepelnek, biztosítékot nyújtanak róla, hogy a Társulat működése nem marad értékes eredmények nélkül. Kivánatos, hogy a füzet mennél szélesebb körben elterjedjen, a Társulat törekvései közismertekké legyenek s mennél nagyobb erkölcsi és anyagi támogatást szerezzenek. Magunk részéről azzal vélünk szolgálatot tenni a Társulat ügyének, ha ideiktatjuk, hogy a rendszeres tagsági díj, a pártoló tagsági díj pedig két kor, mely a Társulat Elnökségének küldendő (Budapest, IV. Papnevelde-u. 7).

ÓRIÁSI

bajok vannak most a bádógdobozok körül a nagy bádoghány miatt, úgy hogy gyáramban több ízben üzemzavar fordult elő, mert nem tudtam a sokféle nagyságu bádógdobozokat beszerezni. Mély tisztelettel kérem tehát a t. fogyasztó közönséget, hogy bevásárlásainál legyen szives csak az óriási

FEDÁK

cipőkrémet kérni, hogy a szükséges dobozok készítése egyöntelű legyen, mert csak így lesz módomban tisztelt vevőim óriási szükségletét, dacára a súlyos viszonyoknak, kielégíteni. Az óriási Fedák-

CIPŐKRÉM

ma már nélkülözhetetlenné vált minden háztartásban, mert Háziasszonyaink meggyőződtek arról, hogy ezen kipróbált, jó cipőkrém az összes gyártmányokat felülmulja. — Az óriási Fedák-cipőkrém a nyersanyagok folytonos emelkedése folytán

40 filléres árban

kerül forgalomba, mert sikerült nagyobb mennyiségű, elsőrendű minőségű nyersanyagot beszerezni és így a háború előtti kitűnő minőségben

mindenütt kapható!

VADÁSZ ZSIGMOND

vegyészeti gyára

Budapest, VI., Lehel-utca 29. sz.

Anyakönyvi kiadvány.

— 1915. dec. 31-től 1916. jan. 6-ig. —

Születés.

Szabó Anna háziasbeli fia József r. kath. — Bercsik Mária háztartásbeli fia István r. kath.

Halálozás.

Klevár Kelemen katona r. kath. 32 éves 1915. április 2-án hősi halált halt. — Németh Józsefné ref. 63 éves. — Róth Mária napszámosnő r. kath. 30 éves. — Özv. Eliás Adolfiné Sonnenfeld Jozefin magánzó izr. 70 éves. — Krizsmánszky Gyula r. kath. 2 éves. — Sándor István szabóiparos r. kath. 73 éves. — Bercsik István r. kath. 2 hónapos. — Brgöcs Margit r. kath. 4 éves. — Horváth György r. kath. 8 éves. — Hangecz Irén r. kath. 8 hónapos.

Házasság.

Somogyi József lakatossegéd ref. és Szűcs Amália gyári munkásnő r. kath.

Fogászati műteremVeszprém, Rakóczi-tér 22. sz. Telefon 49. Inter-urban**Wellner Gyula**

régí jóhírű fogászati műterme. Rendelkezésre áll az összes fogászatba vágó műveletekre.

Foghuzás, fogtömés, műfogak, fogsorok.

A szájpádás nélküli műfogak speciális készítője.

Számítalan elismerő levél.

Tanítóknak kedvezmény.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

veszprémi főügynöksége

elfogad tűz-, jég-, betörési, bal- eset, szavatossági, élet- és járadék-biztosításokat.

A társaság a legrégebb és legnagyobb magyar biztosító intézet; — biztosítéki alapjai meghaladják a 210 millió koronát s így minden tekintetben a legnagyobb biztonságot nyújtják.

Irodai helyiség: Szabadi-utca 3. sz. földszint. Képviseli: SÜLY LÁSZLÓ.

HIRDETÉSEK

felvételnek a kiadóhivatalban.

ROLAND FERENCorgona- és harmoniumkészítő
VESZPRÉMBEN
Ostromlőpeső-utca 5. sz.Elvállal teljesen új orgonák építését a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig — pneumatikai rendszer szerint. **ORGONÁK** átalakítását és hangolását jutányos árban számítom. Iskolák részére **HARMONIUMOKAT** jó erős kivitelben készítek. **ZONGORÁK** javítását és hangolását úgy helyben, mint vidéken a lehető legrövidebb idő alatt eszközölök.**Bakos Kálmán**

fűszer- és csemegekereskedő, ásványviz nagy raktára

VESZPRÉM.

Telefon: 55. — Sürgőnycim: Bakos Veszprém.

Ajánlom a téli időnyre bel- és külföldi csemegeárukat, válogatott fűszerek, idei aratású tea- : különlegességeimet. :

Teasütemények, csokoládék, kakaó és gyermektápszerek. Mindennemű hal- és huskonzervek.

Befőttek, lekvárok, Jams- rum, likőrök, cognac és pezsgők, bel- és külföldi borok. - Kávékban nagy választék. :

Gőzkávépörköldé

Naponta friss pörkölt kávékeverék.

Háztartási és gazdasági cikkek. — Illatszerek. Finom hentesárúk. : Prágai sonka. :

Alapított 1894-ben

Villanyerőre berendezve

Egyházmegyei Könyvnyomda

Készít a legrövidebb idő alatt és raktáron tart:

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivittel minden néven nevezendő

ugymint: röpiratok, füzetek, könyvek, folyóiratok, árjegyzékek, körlevelek, hirdetések, falragaszok, évi jelentések, mérlegek, kimutatások, gyászlapok, rovatolt táblázatok, névjegyek, meghívók, eljegyzési és esketési tudósítások, számlák, címkék, stb. stb., jutányos árakon számítva.

plébánia-hivatalok és iskolák részére szükséges mindenféle

HIVATALOS NYOMTATVÁNYT

melyek tetszés szerint fűzve vagy bekötve szállíthatnak. Hivatalos levelepapírok és borítékok, okmányborítékok mindenféle alakban és színben. Egy és négyvonalas csinos vizsgalapok, tet zónászerinti mennyi égen. — Kaphatók a legjobb minőségű fehér irodai, ugyazintén fogalmazópapírok.

Postai megrendelések azonnal elintéztetnek.

Telefon 61

Veszprémben

Telefon 61